

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Győrött, a 2014. évi február hó 11. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt **I.r. vádlott** és társa ellen indult büntető ügyben a Veszprémi Törvényszék 2013. évi január hó 30. napján kihirdetett 1.B.892/2008/78. számú **ítéletét** I.r. és II.r. vádlottak vonatkozásában **helybenhagyja.**

A másodfokú eljárásban 12.000.- /Tizenkettőezer/ Ft bűnügyi költség merült fel, melyet **I.r. vádlott** köteles felhívásra az államnak megfizetni.

I n d o k o l á s :

A Veszprémi Törvényszék az 1.B.892/2008/78.szám alatti ítéletében **I.r. vádlottat** bűnösnek mondta ki a Btk. 318.§ /1/ és /6/ bekezdés a/ pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett csalás büntetében, a Btk. 274.§ /1/ bekezdés c/ pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében és a Btk. 276.§-a szerint minősülő 2 rb. magánokirat-hamisítás vétségében. Ezért halmazati büntetésül 3 év börtönre, 3 év közügyektől eltiltásra és végleges hatállyal az ügyvédi foglalkozástól eltiltásra ítélte. **II.r. vádlott** bűnösségét a Btk. 318.§ /1/ és /6/ bekezdés a/ pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett csalás büntetében és a Btk. 274.§ /1/ bekezdés c/ pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében állapította meg. Ezért halmazati büntetésül 2 évi, végrehajtásában 5 évi próbaidőre felfüggesztett börtönre ítélte. Rendelkezett a bűnjelekről és kötelezte a vádlottakat a vonatkozásukban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen az ügyész a vádlottak terhére, **I.r. vádlott** esetében hosszabb tartamú szabadságvesztés és közügyektől eltiltás, míg **II.r. vádlott** esetében hosszabb tartamú, végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést. Jogorvoslattal élt az első fokú ítélettel szemben **I.r. vádlott** és védője is a csalás büntette és közokirat-hamisítás büntette vonatkozásában felmentés, a maradékcselekmények miatt lényegesen enyhébb büntetés kiszabása érdekében. Ugyancsak támadta az első fokú ítéletet II. r. vádlott és

védője is. Fellebbezésükben a csalási cselekmény alól ugyancsak felmentést, míg a közbizalom elleni bűncselekmény miatt enyhébb büntetés kiszabását kérték.

A fellebbviteli főügyészség átiratában az ügyész által bejelentett fellebbezést fenntartotta és kiegészítette, indítványozva **I.r. vádlott** bűnösnek kimondását további 1 rb, a Btk.276.§-a szerint minősülő magánokirat-hamisítás vétségében is. Relatív eljárási szabálysértésként hivatkozott arra, hogy a kiemelt ügyben **I.r. vádlott** és **1. tanú** kihallgatása alkalmával az első fokú bíróság nem tartotta be a Be.554/M. illetve 554/ N.§-ában írt kérdezési sorrendet, egyebekben a törvényszék eljárását törvényesnek ítélte. Hivatkozott arra, hogy az első fokú bíróság a tényállást teljes körűen felderítette, a megállapított tényállás megalapozott, egy helyütt szorul csak pontosításra az iratok tartalma alapján a számítástechnikai szakértői véleményben foglaltak szerint az ítélet 7. oldal első bekezdésében azzal, hogy I. r. vádlott a 2007. május 15-i dátumozású okiratot 2007. július 13. napján szerkesztette. Álláspontja szerint az első fokú bíróság a tényállás alapján helyesen vont következtetést mindkét vádlott bűnösségére, II. r. vádlott vonatkozásában a cselekmények jogi minősítése is törvényes. I. r. vádlott esetében is megfelel az anyagi jogi szabályoknak a terhére rótt bűncselekmények minősítése, azonban a tényállás 1. pontjában írt magatartása nem került teljes körűen értékelésre. Azzal, hogy az I. r. vádlott a joghatás kiváltására alkalmas, felhasználásra került valótlan okiratokat elkészítette, megvalósította a további 1 rb magánokirat-hamisítás vétségét is, tekintve, hogy ez a cselekménye térben és időben is elkülönült a tényállás 4. pontjában rögzített magánokirat-hamisításoktól, így nem alkot ezekkel sem természetes, sem törvényi egységet.

A fellebbviteli főügyészség a büntetéskiszabási tényezők között további súlyosító körülményként kérte értékelni mindkét vádlott terhére a vagyon elleni és a közbizalom elleni bűncselekmények elszaporodottságát is. Hivatkozva a cselekmények tárgyi súlyára, a vádlottak személyében rejlő társadalomra veszélyességre a súlyosító körülmények nagyobb nyomatékkaal való értékelése mellett az ügyészi fellebbezésben írtak szerint tett indítványt a büntetések súlyosítására, egyebekben az első fokú ítélet helybenhagyását kérte mindkét vádlott esetében.

A másodfokú nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség képviselője az átiratban foglaltakat fenntartotta. Emellett vizsgálta az alkalmazandó jogszabály kérdését is arra az álláspontra helyezkedve, hogy mindkét vádlott esetében az elkövetéskor hatályos Btk. alkalmazása indokolt. További súlyosító körülményként kérte értékelni a vádlottak bűnbe vivő szerepét, I. r. vádlott vonatkozásában, azt is, hogy felszámolói mivoltával visszaélve elkövetett hasonló jellegű bűncselekmények miatt vele szemben folyamatban lévő büntető eljárások hatálya alatt követte el a jelen eljárásban terhére rótt bűncselekményeket. Hivatkozott arra is, hogy a vádlottak részbeni beismerő vallomásai ugyanakkor súlytalanok, ugyanis nem csak egymásnak, önmaguknak is ellentmondóak, szemben állnak az egyes okirati bizonyítékokkal is. Ezért mindkét vádlott esetében a büntetések felemelése szükséges azzal, hogy I. r. vádlott

vonatkozásában minden nemű jogi tevékenységtől való eltiltás indokolt. Tekintve, hogy **I.r. vádlott** haszonszerzés céljából valósította meg a vagyon elleni bűncselekményét, indítványt tett vele szemben a Btk. 64.§ /1/ bekezdés a/ pontja szerint pénzmellékbüntetés kiszabására is.

I. r. vádlott védője a fellebbezést módosított formában, elsősorban az ítélet hatályon kívül helyezése és az első fokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében tartotta fenn. Álláspontja szerint a csalás törvényi tényállási elemei nem valósultak meg, az első fokú bíróság ítéletéből nem olvasható ki, hogy mire, milyen értékre irányult a csalás, az sem lett felderítve, hogy I. r. vádlott milyen mértékben részesült volna az elcsalt összegből. Nem mutatható ki I. r. vádlott esetében a jogtalan haszonszerzési célzat, ennek hiányában pedig az adott magatartása nem tényállásszerű. A jogi aktusok kezdő és végpontja a történet szereplői akaratának, szándékának megfelelt, csak a köztes folyamatok voltak ellentétesek a jogszabályi rendelkezésekkel. Annak érdekében állította be az I. r. vádlott az adott módon a polgárjogi környezetet, hogy a felek akaratával egyezően megvalósuljon a tulajdon átruházás. Végső soron nem érte volna kár az osztrák tulajdonosokat sem, hiszen a hitel felvétel következtében hozzá jutottak volna az általuk megszabott vételárhoz. Azzal, hogy a folyamat nem vitték végig, nem lehet megállapítani, hogy ennek az eljárásnak mi lett volna a célja, **I.r. vádlott** részesült volna-e bármilyen jogtalan haszonban, vagy csupán közreműködéséből adódó ügyvédi munkadíjat fizettek volna neki. Ezek mind olyan körülmények, amelyekre nézve bizonyítást kellett volna folytatni, ez az első fokú eljárásban nem történt meg, így az ítélet felderítetlen. Hivatkozott a védő arra is, hogy nem tudja osztani az első fokú bíróság azon megállapítását, miszerint a tulajdonjognak a földhivatali bejegyzésével befejezetté vált a cselekmény. A Tapolcai Körzeti Földhivatal bejegyző határozata ugyanis még nem volt jogerős, amikor az ügyre fény derült, így a csalási cselekmény vonatkozásában legfeljebb kísérletet lehetne megállapítani. Utalt a védő arra is, hogy amennyiben a bíróság a csalást vagy annak kísérletét megállapítja, úgy az okirat-hamisítási cselekmények a csalástól el nem különülő eszközcselekményként értékelhetők csak. Amennyiben az ítéletábra a hatályon kívül helyezésre nem lát okot, és az adott minősítést is helyénvalónak találja, úgy a védő indítványozta I. r. vádlott vonatkozásában enyhítő körülményként értékelni büntetlen előéletét, megbánását, teljes körű tényfeltáró beismerő vallomását, a jelentős időmúlást, idős korát, azt hogy ténylegesen a kár nem következett be. Hivatkozott emellett arra is, hogy az özvegy, nyugdíjas vádlottat anyagilag teljesen ellehetetlenítette ez az eljárás. Ezekre figyelemmel másodlagos kérelemként szabadságelvonással nem járó szankció alkalmazását kérte I. r. vádlottal szemben, maga is indítványozva az elkövetéskor hatályos Btk. alkalmazását.

II.r. vádlott védője a fellebbezést fenntartva csatlakozott védőtársához, elsődlegesen maga is az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését és az első fokú bíróság új eljárásra utasítását kérve. Emellett hivatkozott arra is, hogy az első fokú ítélet

iratellenes abban a részében, amelyben a bíróság rögzítette, hogy a vádlottak egymásnak ellentmondó vallomást tettek, ezért vallomásuk a tényállás alapjául el nem fogadható. **2. tanú** vallomását ezen megállapítással szemben alátámasztja **3. tanú** és **1. tanú** vallomása is, így a tényállás megállapítása során II. r. vádlott vallomását is figyelembe kellett volna vennie az első fokú bíróságnak. Hivatkozott a védő arra is, hogy **II.r. vádlott** terhére a csalási cselekmény azért nem állapítható meg, mert e tekintetben tévedésben volt, úgy tudta, hogy a tényleges vevő érdekében jár el, ezen állítását az egyéb bizonyítékok sem cáfolták. A maradék-bűncselekmény miatti büntetés kiszabásánál a védő enyhítő körülményként kérte értékelni, hogy védence férjétől külön váltan élten kiskorú gyermekét egyedül neveli, a cselekmény elkövetését megbánta, jelentős időmúlás következett be az első fokú ítélet kihirdetése óta is. Mindezekre figyelemmel a büntetési célok eléréséhez elegendő a felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása is II. r. vádlott előzetes mentesítésben részesítése mellett.

A fellebbviteli főügyészség képviselője viszonyválaszában I. r. vádlott védőjének perbeszédében foglaltakra reagálva hivatkozott arra, hogy álláspontja szerint a cselekvési folyamat kezdő és végpontja nem egyeztethető az osztrák tulajdonosok akaratával, mivel kategórikusan kizárták az ingatlanra történő hitelfelvételt, a vádlottak magatartásának következtében pedig minden anyagi ellenszolgáltatás nélkül került ki a tulajdonukból az ingatlan.

I. r. vádlott védője szintén viszonyválaszként annak a véleményének adott hangot, hogy az ügyészség az egész folyamatnak csak egy szeletét vizsgálta.

I.r. vádlott csatlakozott védőjéhez. Emellett arról nyilatkozott, hogy 7 éve kizárták az ügyvédi kamarából, anyagilag teljesen ellehetetlenült, az ügyből különösebb haszna nem származott volna. Férjét a tavalyi évben elveszítette, 200.000 Ft nyugdíjából él.

II.r. vádlott szintén csatlakozott védőjéhez elmondva, hogy 17 éves középiskolás gyermekét egyedül, havi 120-130.000 Ft-os jövedelméből tartja el, más jövedelemmel nem rendelkezik. Nagyon megbánta a bűncselekmény elkövetését.

A fellebbezésekre tekintettel az ítéletábra a törvényszék ítéletét és az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírált a Be. 348.§ /1/ bekezdése szerint.

Ennek során megállapította, hogy az első fokú bíróság nem vétett olyan eljárási hibát, amely az érdemi felülbírálat akadályát képezhetne volna. A tanácsváltozás folytán megismételt eljárás során a törvényszék a tárgyalás folytonosságára vonatkozó rendelkezéseket, valamint az időközben kiemelt ügyé váló büntető ügyben az iderendelt szabályokat is betartva folytatta le a bizonyítási eljárást, kivéve a fellebbviteli főügyészség által is kifogásolt kérdezési sorrendet. A Be. 554/M.§-a akként rendelkezik, hogy a vádlott összefüggő vallomásának megtétele után, vagy ha

ezzel a jogával nem kíván élni ezt követően a vádlotthoz elsőként az ügyész, a védő, majd a tanács elnöke, illetve a tanács tagjai tehetnek fel kérdéseket. A Be. 554/N. §-a pedig arról rendelkezik, hogy a tanút az hallgatja ki, aki a kihallgatását indítványozta. Ezt követően a másik fél és a vádlott, majd a tanács elnöke és a bíróság tagjai tehetnek fel kérdéseket hozzá. Ezeket a rendelkezéseket szegte meg az első fokú bíróság, és ez által relatív eljárási szabályt sértett, amikor **I.r. vádlott**, illetve **1. tanú** kihallgatása során elsőként intézett kérdéseket hozzájuk. Ezzel együtt azonban a tárgyalási jegyzőkönyvek tanúsága szerint az eljárásban részt vevők is élhettek kérdezési jogukkal, olyan mulasztás nem történt, amely miatt bármilyen olyan sérelem érte volna őket, amely kihatással lett volna az eljárás lefolytatására, illetve a bűnösség megállapítására, így a Be. 375.§ /1/ bekezdése alapján az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését és az első fokú bíróság új eljárásra utasítását tette volna szükségessé. Az első fokú bíróság a 2012. május 23. napján tartott tárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint sértetti képviselő vonatkozásában azt állapította meg, hogy sértetti képviselői szerepével nem egyeztethető össze, hogy tanúként is kihallgassa a bíróság, vagyis kizárta a bizonyítéki körből. Ennek az álláspontjának ellentmondó módon azonban az ítélet indokolásában /17. oldal / a sértetti képviselő eljárás során tett nyilatkozatait szerepeltette a bizonyítékok között. Az ítélet táblája álláspontja szerint a törvényszék részéről téves az az álláspont, hogy sértett, vagy sértetti képviselő az adott ügyben tanúként nem hallgatható ki. A Be. nem tartalmaz olyan szabályt, amely önmagában kizárná a sértetti képviselő tanúkénti kihallgatását. A 2010. november 17. napján megkezdett tárgyalás jegyzőkönyvéből megállapíthatóan a tárgyaláson jelen volt sértetti képviselő ügyvéd is, mint a sértetti cég jogi képviselője. A vádlottak kihallgatásának idejére azonban elhagyta a tárgyalótermet. Azzal együtt, hogy a vádlottak egyébként sem tettek érdemi vallomást, ezt követően került sor tanúkénti kihallgatására. Tanúvallomás tételének egyéb akadálya, így például titoktartási kötelezettség megtartása sem volt. Az első fokú bíróság tehát nem vétett az eljárási szabályok ellen, amikor a sértetti képviselőt tanúként kihallgatta. Az előlről kezdett tárgyalást folytató bíróságnak ezzel ellentétes megállapítása ekként nem helytálló, de ezen megállapítása és az ítélet jogi indokolása közt is zavar észlelhető. Az adott tanú esetében a bíróságnak le kell vonni a megfelelő eljárás jogi következményt, ha a tanú kihallgatásának abszolút törvényi akadálya volt, vagy kihallgatására a tanúvallomás megtagadási joga ellenére került sor, illetve ilyen akadályok állnak fenn az általa folytatott eljárásban, ez esetben a tanúvallomást ki kell rekeszteni a bizonyítékok köréből. Ekkor azonban az adott személy nyilatkozatait a megismételt eljárást folytató első fokú bíróság által alkalmazott módon sem lehetett volna beépíteni a bizonyítékértékelés rendszerébe. Amennyiben a tanú kihallgatásának nincs törvényi akadálya, a bíróságnak a bizonyítékértékelő, mérlegelő tevékenysége keretében kell eldöntenie, hogy milyen bizonyító erőt tulajdonít az adott vallomásnak. Nem keverhető ekként össze az adott bizonyíték el nem fogadása és kirekesztése a bizonyítéki körből.

Ez az eljárási hiba sem tette azonban a tényállást megalapozatlanná, hiszen teljes egészében rendelkezésre álltak a meghatározó okirati bizonyítékok, az első fokú bíróság személyi bizonyítást, tanúkihallgatást is folytatott a megfelelő körben, figyelemmel volt a számítástechnikai szakértői megállapításokra is. A törvényszék ítéletében kellő részletességgel okszerű, logikus indokát adta annak is, hogy miért és mely bizonyítékokat fogadta el a tényállás alapjául. Nem tévedett, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a vádlottak tagadásával szemben az egyéb bizonyítékok olyan zárt logikai láncot alkotnak, hogy azokra tényállás alapítható. A sértetti oldal, az egyéb tanúk, a sértetti cég adminisztrátorának, könyvelőjének, a kastély gondnokának, személyzetének, a tulajdoni lapokat kikérő személyeknek, az értébecslésre felkért tanúnak a vallomásai olyan adatokat tartalmaztak, amelyek teljes mértékig összeesengtek az okirati bizonyítékokkal. E körben a törvényszék különös gondot fordított annak vizsgálatára is, hogy mennyiben fogadható el **3. tanú** és **4. tanú** vallomása. Mint ahogy ezzel kapcsolatosan megállapította, vallomásaikból az ítélet tábla számára sem tűnt ki olyan a részükről megvalósított jogellenes magatartás, amely vallomásukat gyengítené, büntetőjogi felelősségüket felvetné. Nem vitathatóan bevállaltak bizonyos szabálytalanságokat, hogy az adott konstrukcióban hozzájussanak az ingatlanhoz. Erre hivatkozva próbálta meg hátrítani, eltolni a felelősséget magától **I.r. vádlott**, ez a védekezési mód azonban nem vezethetett eredményre, hiszen vallomása nem hozható össze egyetlen más bizonyítékkal sem. Mindezek alapján az első fokú bíróság megfelelő következtetést tudott levonni tényállásában a **1. számú** Kft. vonatkozásában az előzményekre, ezen belül **I.r. vádlott** kft-ben betöltött szerepére, 2007. évi státuszára, cselekvőségére nézve. Ugyanígy komoly adatokkal szolgáltak a tényállás megállapításához a beszerzett bizonyítékok **II.r. vádlott** esetében is. Olyan konkrét cselekvőséget bizonyítottak, amely túlmutat azon a szerepen, amelyre II. r. vádlott hivatkozik. Megállapítható, hogy a vádlottak teljes szándék és akarategységben cselekedtek, melybe nem lehet bele helyezni a csalási cselekmény felelősségi szintjén **4. tanút** és **3. tanút**. Az első fokú bíróság bizonyíték értékelése megfelel, a formál logika szabályainak. A másodfokú eljárásban a bizonyítékok átértékelésére ebből következően nincs lehetőség, így a csalási cselekmény vonatkozásában egyik vádlott felmentésére sem kerülhetett sor.

A törvényszék által megállapított tényállás megalapozott. Egy helyütt, a fellebbviteli főügyészség indítványának megfelelően kell csak pontosítani a 7. oldal első bekezdésében azzal, hogy a 2007.május 15-i dátumozású okiratot az I. r. vádlott 2007.július 13. napján szerkesztette.

Személyi részében az I. r. vádlott vonatkozásában rögzíteni kell, hogy a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság a 2009. szeptember 9. napján kihirdetett B.16/2008/129. szám alatti ítéletével bűnösnek mondta ki 13rb jelentős kárt okozó csalás büntetében - melyből 1rb kísérlet - a Btk. 318. § (1) és (5) bekezdés a.) pontja szerint, 3 rb csalás

büntetésben - melyből 1rb kísérlet - a Btk. 318. § (1) és (4) bekezdés a.) pontja szerint, 6 rb csalás vétségében a Btk. 318. § (1) és (2) bekezdés I. fordulata szerint, 23 rb közokirat-hamisítás büntetésben a Btk. 274. § (1) bekezdés c.) pontja szerint, 18 rb közokirat- hamisítás büntetésének kísérletében a Btk. 274. § (1) bekezdés c.) pontja szerint és 11 rb magánokirat-hamisítás vétségében a Btk. 276.§-a szerint. Ezért halmazati büntetésül 1 év 6 hónapi, végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett börtönre ítélte előzetes mentesítésben részesítve.

A megyei bíróság ítéletét a Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a 2013. január 31. napján kihirdetett Bf.30/2011/5. szám alatti ítéletével megváltoztatta, a vádlott által elkövetett 13rb, a Btk. 318. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés a.) pontja szerint minősülő csalás büntetését 13rb, a Btk. 318. § (1) bekezdésében meghatározott, figyelemmel a (2) bekezdés c.) pontjára, a (6) bekezdés b.) pontja szerint minősülő család büntetésének - melyből 1rb kísérlet -, 3 rb, a Btk. 318. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a.) pontja szerint minősülő csalás büntetését 3rb, a Btk. 318. § (1) bekezdésébe ütköző, a (2) bekezdés c.) pontjára figyelemmel az (5) bekezdés b.) pontja szerint minősülő csalás büntetésének - melyből 1 rb. kísérlet-, a 6 rb, a Btk. 318. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés I. fordulata szerint minősülő csalás vétségeként és a tulajdon elleni szabálysértésként értékelt cselekményt 3rb, - egy esetben folytatólagosan elkövetett - a Btk. 318. § (1) bekezdésében meghatározott, a (2) bekezdés c.) pontjára figyelemmel a (4) bekezdés b.) pontja szerint minősülő csalás büntetésének minősítette. Ezért és a terhére megállapított további bűncselekményekért halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette. A vádlottal szemben 6.962.940 forint erejéig vagyonelkobzást rendelt el.

Az ítéltábla ítéletét a Kúria a 2013. június 25. napján kihirdetett Bhar.I.495/2013/5. szám alatti ítéletével megváltoztatta, a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét 2 évre mérsékelte, a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette és a vagyonelkobzást mellőzte. Egyebekben a másodfokú ítéletet helybenhagyta.

I.r. vádlott házastársa a tavalyi évben elhalálozott, egyedül él, 200.000 forint a nyugdíjának összege. Hét évvel ezelőtt kizárták az ügyvédi kamarából, vagyonnal, egyéb jövedelemmel nem rendelkezik.

II.r. vádlott 17 éves középiskolás gyermekét egyedül neveli, havi 120.000-130.000 forint a jövedelme, vagyonnal nem rendelkezik, albérletben él.

Az így kiegészített, illetve pontosított tényállás teljes mértékig megalapozott, így alapját képezhette a másodfokú bíróság határozatának is a Be.352.§ /2/ bekezdése értelmében.

A tényállás alapján helyesen vont következtetést a törvényszék mindkét vádlott bűnösségére. Helyes a bűncselekmények megnevezése, jogi minősítése és

rendbelisége is. Az ítéltábla e körben nem tudta osztani **I.r. vádlott** védőjének azon álláspontját, hogy az okirat-hamisítások a csalási cselekmény eszközcselekményeiként értékelhetők. A csalási cselekmény és az okirat-hamisítások valószínű anyagi halmazatot képeznek, mivel más jogi tárgyat sértenek, a cselekmények közt nincs olyan szoros összekapcsolódás, amelyre tekintettel büntetlen eszközcselekményként kellene értékelni azokat.

A tényállás 1. pontjából kitűnően **I.r. vádlott** 2007-ben, az események idején nem volt már a **1. számú** Kft. képviselője, miután annak tulajdonosaival már évekkal azelőtt megromlott a viszonya. Ezt azonban nem közölte **3. tanúval** és **4. tanúval**, meghagyta őket tévedésükben, előttük továbbra is a kft. jogi képviselőjeként lépett fel. A tulajdonosi oldal előtt is azért leplezte **F.Gy.** neve alatt, annak aláírásával személyét, hogy számukra ne váljon világossá hogy az egész ügyleti folyamat mögött ő áll, a szálakat ő mozgatja. Ebből következően úgy az eladói, mint a vevői oldal előtt rejtőzködni kellett. Ahhoz, hogy az ingatlan megszerzéséhez vezető cselekmény sorozatot,- melynek keretében több megtévesztő és tévedést fenntartó magatartás is megvalósításra került - megindíthassa az I. r. vádlott, szükségszerű volt a fellebbviteli főügyészség indítványában hivatkozott hamis magánokiratok elkészítése. Önmagában helyesen utalt a fellebbviteli főügyészség az okiratok vonatkozásában arra, hogy azok sem időben, sem az adott jogviszonyt tekintve nem illeszthetők a tényállás 4. pontjában írt magánokirat-hamisítások körébe, így önálló bűncselekményként kellene értékelést nyerniük. Ugyanakkor az ítéltábla megítélése szerint a fentebb írtak miatt olyan, a csalási cselekményhez, mint célcselekményhez igen szorosan kapcsolódó, annak megvalósításához elengedhetetlen magatartásról van szó, amely ezért csak büntetlen eszközcselekményként értékelhető. A magánokiratok hamisságát az adta, hogy I. r. vádlott személyét illetően megtéveszse az ingatlan tulajdonosait, ez a megtévesztő magatartás azonban szerves részét képezi a csalási cselekménynek, így annak tényállásában értékelést nyert.

A csalási cselekmény vonatkozásában megállapítható mindkét vádlott vonatkozásában a jogtalan haszonszerzési célzat. A cselekmény megvalósulása szempontjából nem releváns ugyanakkor, hogy a jogtalan haszon ténylegesen realizálódott-e vagy sem. Az ingatlannak **1. tanú** nevére a közhiteles ingatlan nyilvántartásba történő bejegyzésével a kár is bekövetkezett. Az a körülmény, hogy utóbb **1. tanú** az ajándékozási szerződés felbontásához hozzájárult és az ingatlan visszakerült az eredeti tulajdonosok nevére csak az okozott kár megtérüléseként értékelhető. Így a megtévesztő magatartáson kívül a jogtalan haszonszerzés és a kár bekövetkezése, mint a csalás törvényi tényállási elemei maradéktalanul megvalósultak.

Az időközben bekövetkezett törvénymódosításra figyelemmel az ítéltáblának állást kellett foglalnia az időbeli hatály kérdésében a Btk. 2.§-a szerint. Ennek során meghatározó rendelkezésként vette figyelembe, hogy a 2012. évi C. tv. /új Btk./

előírja a büntetés kiszabásakor az un. középérték alkalmazását, mely ez esetben 7 év lenne. mindkét vádlott esetében. Erre figyelemmel I. r. vádlott esetében a törvényi minimumot alig meghaladó 3 évi, II. r. vádlott esetében a törvényi minimumban meghatározott tartamú büntetések törvénysértően enyhék lennének. Az ekként elkerülhetetlen súlyosítást pedig az új törvény feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezése sem képes kompenzálni. Ezért az ítélet tábla a vádlottak cselekményeit az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény rendelkezései szerint bírálta el.

Az első fokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket feltárta. A vádlottak javára értékelhető enyhítő körülményeknek jelentősebb súlyt tulajdonítva igen méltányos büntetéseket szabott ki, melyeket ezért helytálló érveléssel támadott a fellebbviteli főügyészség. Átlagos pertartam mellett az átlagos elkövetés és a kár megtérülése ellenére is súlyosabb joghátrányt kellene alkalmazni velük szemben. A tetterányos bünteteskiszabás keretében vizsgálni kell a cselekmény konkrét tárgyi súlyát, de egyéb büntetés kiszabási tényezőket is, ezen belül az alanyi oldalon jelentkező körülményeket is. A cselekmény elkövetése óta eltelt hosszabb időre és a védelem oldalán felhívott, részben az első fokú ítélet meghozatala óta is megváltozott, javukra szóló enyhítő körülmények indokoltá teszik a büntetés kellő egyéniesítését is. Az időskorú, 70-dik életévét betöltött, időközben özvegygé vált **I.r. vádlott** vonatkozásában a másodfokú eljárás idejére az alanyi és tárgyi oldal egyensúlyba került, így az ítélet tábla a kiszabott büntetésen nem kívánt már súlyosítani, de ebből következően a büntetés további enyhítésére sem látott törvényes lehetőséget. **II.r. vádlott** egyedül gondoskodik kiskorú gyermekéről, I. r. vádlotthoz viszonyítva esetében a bűnösség foka is alacsonyabb, mindezekre és a belső arányosság követelményére is figyelemmel I. r. vádlott büntetéséhez viszonyítottan a vele szemben kiszabott büntetés felfüggesztett formájában sem törvénysértő, amely az adott körülmények közt mindenképpen büntetésének súlyosítását tenné szükségessé. Ebből adódik, hogy a büntetés további enyhítése esetében sem jöhetett szóba. **I.r. vádlott** vonatkozásában a fellebbviteli főügyészség indítványa szerint, törvényi feltételek hiányában az ítélet tábla nem látott lehetőséget pénzmellékbüntetés kiszabására. A Btk. 64.§ /1/ bekezdés a/ pontja értelmében ugyanis a haszonszerzés céljából elkövetett, határozott tartamú szabadságvesztésre ítélt terhelttel szemben csak akkor alkalmazható pénzmellékbüntetés, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van. A vádlott ennek ellenkezőjéről számolt be meg nem cáfolható módon, amikor úgy nyilatkozott, hogy a vele szemben korábban folytatott eljárás következtében anyagilag teljesen ellehetetlenült, 200.000 Ft nyugdíjából él, ügyvédi tevékenységet nem végezhet, mert 7 éve kizárták az ügyvédi kamarából. Nem rendelkezik tehát olyan jövedelmi, vagyoni státusszal, amely alapot adhatna vele szemben a büntetési céloknak megfelelő mértékű pénzmellékbüntetés kiszabására. A tényállás szerint **I.r. vádlott** a szándékos bűncselekményt ügyvédi foglalkozásának felhasználásával követte el. Ezért indokoltan került sor vele szemben az ügyvédi foglalkozástól való végleges eltiltásra. Ez a mellékbüntetés ebben a formájában súlyos

következményekkel jár, önmagában is komolyan korlátozza a terhelt jogait. Mindennemű jogi tevékenységtől való eltiltás alkalmazására az ítélőtábla nem látott törvényes lehetőséget, egyrészt a kifejtettek miatt, másrészt a foglalkozástól eltiltás konkrét, pontosan meghatározott és így végrehajtható módon kell, hogy meghatározást nyerjen a büntetés kiszabásakor.

Tekintve, hogy a törvényszék ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, az ítélőtábla az első fokú ítéletet I. r. és II. r. vádlottak vonatkozásában a Be. 371.§ /1/ bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés a Be. 381.§ /1/ bekezdésén alapszik.

Győr, 2014. február 11. napján

Dr.Kovács Tamás sk.	Dr.Takácsné dr.Helyes Klára sk.	Dr.Miklós Mária sk.
a tanács elnöke	a tanács tagja, előadó	a tanács tagja

Z á r a d é k:

Ezzel a végzéssel a Veszprémi Törvényszék 2013. január 30. napján kihirdetett 1.B.892/2008/78. szám alatti ítélete I.r és II.r vádlott vonatkozásában a mai napon jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajtható.

Győr, 2014. február 11. napján

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül kiadó